

Komu verí a aké médiá sleduje generácia Y?

Len tretina Slovákov číta nemainstreamové weby

- CZ24 News | 17. ledna 2020

SLOVENSKO: Z analýzy agentúry Crassus Consulting vyplýva, že viac ako tretina slovenských užívateľov internetu číta dezinformačné weby.

Dezinformácie začínajú na slovenskom internete prerastať do viac ako tretinovej podpory používateľov internetu. Vyplýva to z analýzy, ktorú vytvorila agentúra Crassus Consulting na vzorke viac ako 27 facebookových skupín a na takmer 5-tisíc príspevkov.

Počet ľudí, ktorí sledujú dezinformačné weby, dosahuje takmer 200-tisíc. *„Toto číslo reprezentuje počet followerov daných stránok na sociálnych sieťach (likes). Získali sme ho z verejných dátových zdrojov Facebooku, ktorý poskytuje základné údaje o každej verejnej stránke (Facebook Feed Api),“* hovorí pre Startitup šéf Crassus Consulting Matúš Záhradník.

Stálice slovenskej dezinformačnej scény

Za tekéto weby sa považujú tie, ktoré šíria neoverené, často zavádzajúce, klamlivé, až extrémistické informácie. Agentúra skúmala 27 stránok na Facebooku, ktoré sa označujú ako médiá.

„Dáta z Facebook Api sme spracovali a vizualizovali v čistej forme. V reporte predtým prebiehala pomerná selekcia dát na strane Facebooku, tú sme sa však rozhodli na druhýkrát obísť a zozbierali sme dáta zo všetkých 4768 príspevkov,“ hovorí Záhradník.

Vo svojej analýze za dezinformačné weby považujú Hlavné správy, Zem a Vek, Slobodný vysielateľ, Magazín 1, Denník S a stránku Spravodajská alternatíva. Tieto patria podľa Záhradníka medzi „stálice“, ktoré sú zdieľané u obyvateľstva, ktoré podporuje extrémistické hnutia a strany na Slovensku.

„Vybrali sme ich najmä pre porovnanie voči klasickým médiám, aby sme vedeli posúdiť ich informačný výtlak,“ tvrdí Záhradník.

Na kritiku zareagoval aj šéfredaktor Denníka S Peter Števkov.

„Označenie Denníka S za dezinformačné médium absolútne odmietame. Netajíme sa tým, že sme národno-konzervatívny portál, poskytujeme však priestor pre vyjadrenie všetkým stranám. Priznanie politickej orientácie pritom absolútne zodpovedá západným štandardom, kde existujú rešpektované konzervatívne, liberálne či ľavicové médiá a nie je to neobvyklé ani na Slovensku,“ hovorí Števkov pre StartitUp.

Števkov ďalej priznáva, že vo vyššej miere ich zdieľajú prívrženci Mariana Kotlebu a Štefana Harabina, no za krátku dobu ich existencie napísali podľa Števkova viacero kritických článkov na adresu strán, ktoré zastupujú.

Záhradník hovorí o sile propagandy a dezinformácii

V reporte, ktorý agentúra zverejnila, sa používajú rôzne metriky: počet lajkov na stránke, počet

lajkov na všetkých príspevkoch na stránke, celkový počet komentárov a celkový počet zdieľaní.

Všetky údaje pochádzajú z verejne dostupného dátového zdroja Facebooku, navyše, iba za dané obdobie. Podľa autorov preto nie je možné dáta zozbierať len jednoduchým spočítaním zdieľaní a komentárov na príspevkoch celkovo.

„Tento média report sme v prvej časti tvorili pre vlastné potreby, aby sme mali prehľad o sile propagandy na strane médií, ktoré sa nazývajú alternatívne. Ich výtlak cez zdieľania a komentáre nás však prekvapil, preto sme sa rozhodli publikovať verejne. Myslím, že informácie o sile a vplyve propagandy dezinformačných webov by mali byť súčasťou pravidelného informovania verejnosti,“ hovorí Záhradník o výsledkoch.

Kritika postupu Crassus

Na zverejnené údaje už reagovala aj stránka Infosecurity.sk, ktorá analyzuje hrozby v stredoeurópskom infopriestore. Súčasne pomenúva aktérov, podporuje kritické myslenie a konštruktívnym dialógom, informuje verejnosť o možných hrozbách a definováciách.

Pre Startitup hovorí šéf Infosecurity.sk Victor Breiner: „Infosecurity.sk sa dôrazne distancuje od pána Záhradníka, použitých postupov a záverov jeho analýzy,“ hovorí.

Infosecurity sa od údajov Crassus consulting verejne distancuje a súčasne kritizuje metodologický postup tvorby analýzy.

Generácia Y konšpirátorom neverí

Generácia Y, teda ľudia narodení od roku 1980 do roku 2000, považuje jednotlivé konšpiračné teórie vo všeobecnosti skôr za nepravdivé. Ide najmä o teórie, ktoré sa týkajú závažných rizík očkovania, chemtrails, alebo spochybňovania pristátia amerických astronautov na Mesiaci. Informuje o tom agentúra SITA.

Vyplýva to z prieskumu agentúry Median, ktorý uskutočnili od 29. mája do 9. júna na vzorke 514 respondentov. Ako prieskum uvádza, väčšia časť generácie Y považuje teóriu o existencii UFO alebo teóriu o tom, že útoky z 11. septembra boli riadené vládou USA za nepravdivé.

Avšak značná časť (37 percent) považuje tieto teórie za pravdivé alebo skôr pravdivé. Teórii o riadených útokoch vládou z 11. septembra 2001 mierne častejšie veria ľudia s vysokoškolským vzdelaním. O teórii, že očkovanie spôsobuje závažné riziká, si 25 percent opýtaných myslí, že je pravdivá alebo skôr pravdivá. Agentúru SITA o tom informoval Michal Mislovič zo spoločnosti Median.

Respondenti pochádzajúci z generácie Y najčastejšie sledujú mainstreamové médiá, ako sú TV Markíza a RTVS, obdobne často čítajú aj Aktuality.sk. V prípade portálu Aktuality.sk a RTVS ide častejšie o ľudí, ktorí sa narodili medzi rokmi 1980-1990. Naopak, TV Markízu sledujú mierne častejšie tí, ktorí sa narodili medzi rokmi 1991-2000.

Len sedem percent respondentov z generácie Y deklaruje, že svoju pozornosť venujú portálu Hlavnaspravy.sk a po dvoch percentách periodiku Zem a vek a Sputnik news. Týmto médiám venujú svoju pozornosť častejšie ľudia z generácie Y, ktorí sa narodili v rozmedzí rokov 1980 – 1990, ale aj ľudia žijúci v Banskobystrickom, Žilinskom a Trnavskom kraji.